

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om vissa brandskyddsanordningar och till lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om vissa brandskyddsanordningar och till lagar som har samband med den (RP 106/2023 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Kirsi Rajaniemi, inrikesministeriet
- överingenjör Jaana Rajakko, inrikesministeriet
- regeringsråd Pauliina Kanerva, arbets- och näringsministeriet
- äldre sakkunnig Ilpo Leino, Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland SPEK
- överinspektör Jan Meszka, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
- ordförande Pekka Massinen, Paloturvallisuusliikkeiden liitto ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Nödcentralverket
- Ålands landskapsregering
- Inspecta Tarkastus Oy
- Räddningsverkens partnerskapsnätverk
- Finlands Fastighetsförbund rf
- Elentreprenörsförbundet STUL.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en ny lag om vissa brandskyddsanordningar. Samtidigt upphävs den gällande lagen om anordningar inom räddningsväsendet. I propositionen föreslås också ändringar i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och räddningslagen.

I den föreslagna lagen föreskrivs det om kraven på brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar som installeras i byggnader samt om installations- och underhållsarbeten som

Betänkande FvUB 2/2024 rd

gäller dessa anläggningar och om besiktningen av dem. I lagen föreslås det också bestämmelser om granskning av och service på handbrandsläckare. Lagen föreslås innehålla bestämmelser om verksamhetsutövarnas skyldigheter, myndigheternas uppgifter och Säkerhets- och kemikalieverkets befogenheter. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om kraven på vissa produkter och om visande av överensstämmelse med kraven. Produktkraven föreslås gälla bland annat handbrandsläckare och brandvarnare.

Den nya lagen motsvarar till sitt innehåll i huvudsak gällande lagstiftning. Lagens struktur ska förtydligas och vissa bestämmelser lyftas upp från förordningsnivå till lagnivå. Bestämmelserna ska också förenhetligas med andra motsvarande bestämmelser.

Den föreslagna lagen om vissa brandskyddsanordningar ska omfattas av tillämpningsområdet för lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.

I räddningslagen görs dessutom de tekniska ändringar som den nya lagen förutsätter.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

I propositionen föreslås en ny lag om vissa brandskyddsanordningar. Samtidigt ska den gällande lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007) upphävas. Det föreslås att den nya lagen ska omfattas av tillämpningsområdet för lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016). I räddningslagen (379/2011) föreslås dessutom tekniska ändringar som den nya lagen förutsätter.

Den föreslagna nya lagen motsvarar till sitt innehåll i huvudsak den gällande regleringen, men har fått tydligare struktur. Dessutom har det varit nödvändigt att revidera regleringen så att den motsvarar förändringarna i omvärlden och utvecklingen av den övriga lagstiftningen. Propositionen kan allmänt taget anses vara väl utarbetad och de föreslagna bestämmelserna är ändamålsenliga och motsvarar dagens krav på reglering mycket väl. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande synpunkter och ändringsförslag.

Rätt att få information

I 46 § i lagförslag 1 föreskrivs det om Säkerhets- och kemikalieverkets rätt att få information. Säkerhets- och kemikalieverket föreslås trots sekretessbestämmelserna ha rätt att få den information som är nödvändig för tillsynen över efterlevnaden av lagen samt för att utföra andra uppgifter som anges i lagen. De som ska lämna sådan information är verksamhetsutövare och ansvariga personer vid ett installationsföretag eller handbrandsläckarföretag, besiktningsorgan samt innehavare av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar som berörs av skyldigheterna enligt den föreslagna lagen.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

Den föreslagna bestämmelsen behövs för att tillförsäkra myndigheten rätt att få information för att utföra sina lagstadgade uppgifter. Förvaltningsutskottet anser dock att den föreslagna formuleringen är för vag. Den som lämnar ut informationen kan ha svårt att bedöma om någon viss information är nödvändig för tillsynen. Detta framhävs då rätten att få uppgifter gäller personuppgifter som betraktas som känsliga.

Förvaltningsutskottet påpekar att grundlagsutskottet i sin utlåtandepraxis (GrUU 15/2018 rd, s. 39) har fäst uppmärksamhet vid vad och vem rätten att få information gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut uppgifter kan gälla ”behövliga uppgifter” för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att uppgifterna är nödvändiga för ett visst syfte (t.ex. GrUU 31/2017 rd samt GrUU 17/2016 rd och de utlåtanden som nämns där). Å andra sidan har grundlagsutskottet ansett att grundlagen inte tillåter en generös och ospecificerad rätt att få uppgifter, inte ens om den är förenad med nödvändighetskriteriet (t.ex. GrUU 71/2014 rd, GrUU 62/2010 rd och GrUU 59/2010 rd).

Förvaltningsutskottet konstaterar följaktligen att den föreslagna rätten att få information måste preciseras, även om det är fråga om en myndighets rätt att få information i anslutning till utövan- det av tillsynsbehörighet och annan behörighet. Det kan ofta vara svårt att precisera denna rättighet i lagstiftningen. Å andra sidan betonar förvaltningsutskottet på ett allmänt plan att ett tillräckligt och ändamålsenligt informationsflöde mellan och till myndigheterna är nödvändigt för säkerheten.

Skydd för personuppgifter

Förvaltningsutskottet noterar att de argument för behandlingen av personuppgifter enligt den allmänna dataskyddsförordningen¹ som ingår i specialmotiveringen till 44 § om myndighetens register i lagförslag 1 (s. 69—70 i RP) delvis verkar ha samband med 45 § snarare än med 44 §. I 45 § föreslås bestämmelser om myndighetens offentliga informationstjänst.

Dessutom anser utskottet att propositionsmotiven inte går tillräckligt utförligt in på utlämningen av registeruppgifter via det offentliga datanätet enligt den föreslagna 45 § och förhållandet till ändamålsbegränsningen och avvikelser från den. Avvikelse från kravet på ändamålsbegränsning enligt artikel 5 i dataskyddsförordningen kan göras på de grunder som anges i artikel 23.1 i samma förordning.

Enligt den föreslagna 45 § kan uppgifter i Säkerhets- och kemikalieverkets register publiceras via det allmänna datanätet, alltså verkets webbplats. Det föreslagna 45 § 1 mom. innehåller en detaljerad förteckning över de uppgifter i Säkerhets- och kemikalieverkets register som ska publiceras i det allmänna datanätet. Förvaltningsutskottet anser att den föreslagna 45 § garanterar tillsyns- och inspektionsverksamheten samt förebyggandet av överträdelser av etiska regler som gäller för

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska person med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Betänkande FvUB 2/2024 rd

lagreglerade yrken i enlighet med dataskyddsförordningens artikel 23.1 g och h. Den föreslagna bestämmelsen garanterar också i enlighet med artikel 23.1 i att de som behöver installationsföretags, besiktningsorgans och handbrandsläckarföretags tjänster får sina rättigheter tillgodosedda, eftersom de med hjälp av den offentliga informationstjänsten kan säkerställa att företaget eller besiktningsorganet har den behörighet som anges i bestämmelserna. I annat fall ska uppgifterna alltid begäras separat från Säkerhets- och kemikalieverket, vilket kan försvåra till exempel tillgodosendet av medborgarnas rättigheter.

Förvaltningsutskottet konstaterar att regleringen följaktligen kan anses nödvändig och proportionell med beaktande av att den registrerade kan utöva sina rättigheter enligt artiklarna 12—22 i dataskyddsförordningen och att den personuppgiftsansvarige svarar för sina anknytande skyldigheter. Den personuppgiftsansvarige definieras tydligt i de föreslagna 44 och 45 §, så det blir också klart för den registrerade hur han eller hon kan utöva sina rättigheter.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om vissa brandskyddsanordningar

46§. Myndigheternas rätt att få information. I den föreslagna paragrafen föreskrivs det om Säkerhets- och kemikalieverkets rätt att få information för att utföra sina lagstadgade uppgifter. Förvaltningsutskottet hänvisar till sina överväganden ovan och anser att den föreslagna formuleringen av rätten att få information är mycket vag och behöver preciseras.

Enligt den föreslagna lagen utövar Säkerhets- och kemikalieverket tillsyn över installationsföretag och besiktningsorgan för brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar samt över handbrandsläckarföretagens verksamhet. Utskottet erfar att Säkerhets- och kemikalieverket för sin tillsyn behöver uppgifter om installations- och servicearbeten som installationsföretagen utför, besiktningar som besiktningsorganen utför och gransknings- och servicearbeten som handbrandsläckarföretagen utför. Säkerhets- och kemikalieverkets rätt att få information gäller också innehavare av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar. Exempelvis när verket utreder ett installationsföretags eller ett besiktningsorgans felaktiga verksamhet kan verket också kräva uppgifter om utförda arbeten av anläggningsinnehavaren.

Förvaltningsutskottet föreslår därför att bestämmelsen preciseras så att Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att få nödvändiga uppgifter om installations-, service- och besiktningsarbeten på brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar samt om service- och granskningsarbeten på handbrandsläckare.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 3 i proposition RP 106/2023 rd utan ändringar.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 106/2023 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om vissa brandskyddsanordningar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om

1) kraven på brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar som är fast installerade i byggnader, arbeten för installation, underhåll och besiktning av anläggningarna, skyldigheten att besikta anläggningarna och hur ofta besiktningarna ska utföras,

2) arbeten för granskning av och service på handbrandsläckare, skyldigheten att granska och utföra service på handbrandsläckare och hur ofta granskningen och servicen ska utföras.

Denna lag innehåller dessutom bestämmelser om kraven på produkter och om visande av överensstämmelse med kraven. Lagen tillämpas på följande produkter:

- 1) handbrandsläckare,
- 2) brandfiltar och andra sådana manuella, bärbara primärsläckningsprodukter som är avsedda för släckning av begynnande bränder,
- 3) brandvarnare och kolmonoxidvarnare,
- 4) anordningar som är avsedda att utgöra delar av brandlarmanläggningar som installeras i byggnader,
- 5) anordningar som är avsedda att utgöra delar av automatiska släckanläggningar som installeras i byggnader,
- 6) släckanordningar som är avsedda att installeras i byggnader,
- 7) rökluckor, rökavgångsfläktar och rökskärmar som är avsedda att installeras i byggnader,

Betänkande FvUB 2/2024 rd

8) utrymningsskyltar och utrymningsarmaturer samt andra produkter som är avsedda för märkning och belysning av utrymningsvägar,

9) fabrikstillverkade satseldade eldstäder som är avsedda för förbränning av fasta ämnen och som förbinds med byggnadens rökkanal för att producera värme i det utrymme där de har installerats,

10) produkter som är avsedda för byggande och utrustning av skyddsrum.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om det i någon annan lag finns från denna lag avvikande bestämmelser om utsläppande av produkter på marknaden eller överlåtande av sådana för användning, tillämpas de i stället för denna lag.

Bestämmelser om tillståndsplikt för byggande, krav beträffande byggande, byggprodukters egenskaper och övervakning av byggnadsarbeten finns i bygglagen (751/2023).

Bestämmelser om underhåll av byggnaders brandskyddsanordningar och om tillsyn över underhållet finns i räddningslagen (379/2011).

Bestämmelser om säkerhetskraven för handbrandsläckares tryckkärl och om visande av överensstämmelse med kraven finns i lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016). Bestämmelser om periodiska besiktningskrav av handbrandsläckare i deras egenskaper av tryckbärande anordningar finns dessutom i lagen om transport av farliga ämnen (541/2023).

Bestämmelser om säkerheten hos produkter som är avsedda att användas av konsumenter och om konsumenttjänsters säkerhet finns dessutom i konsument säkerhetslagen (920/2011).

Bestämmelser om deklaration av egenskaperna hos byggprodukter som omfattas av harmoniserade produktstandarder och om CE-märkning av produkterna finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG.

Bestämmelser om marknads kontroll, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i marknads kontrollmyndighetens beslut finns i lagen om marknads kontrollen av vissa produkter (1137/2016). I 40 § 1 mom. i denna lag avsedda verksamhetsutövare betraktas som sådana ekonomiska aktörer som avses i den lagen.

Bestämmelser om marknads kontrollen av CE-märkta byggprodukter finns i bygglagen.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *brandlarmanläggning* en anläggning som ska upptäcka en begynnande brand och automatiskt meddela om den,

2) *automatisk släckanläggning* en anläggning som ska upptäcka och släcka en brand eller hålla den under kontroll,

3) *installationsföretag* en verksamhetsutövare som installerar och underhåller brandlarmanläggningar eller automatiska släckanläggningar,

Betänkande FvUB 2/2024 rd

4) *besiktningsorgan* en av Säkerhets- och kemikalieverket godkänd organisation som har rätt att utföra besiktningar enligt denna lag av brandlarmanläggningar eller automatiska släckanläggningar,

5) *handbrandsläckare* en bärbar, manuell brandsläckare som när den är funktionsduglig väger högst 20 kilogram,

6) *handbrandsläckarföretag* en verksamhetsutövare som granskar eller utför service på handbrandsläckare,

7) *räddningsmyndighet* välfärdsområdets räddningsmyndighet enligt 26 § 2 mom. i räddningslagen.

2 kap.

Brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar

4 §

Tillämpningsområde för kraven på brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar

Kraven på utförande, underhåll och besiktning av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar gäller anläggningar för vars del installationen grundar sig på en skyldighet enligt lag eller en annan författning, på ett bygglov eller på andra tillståndsförfaranden hos myndigheter. Kraven gäller också anläggningar vars brandlarm ansluts till Nödcentralsverkets nödcentralsdatasystem samt anläggningar som ansluts till vattentjänstverkets ledningsnät eller till en byggnads vatten- och avloppsanordningar.

5 §

Krav på utförandet i fråga om brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar

Brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar ska konstrueras och installeras så att de fungerar korrekt och tillförlitligt och inte medför fara för någons hälsa eller egendom eller för miljön. Anläggningarna ska byggas av anordningar, komponenter och tillbehör som är avsedda för användningen och förhållandena i fråga och uppfyller de krav som gäller för dem.

Brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar ska utföras med beaktande av anläggningarnas användningsändamål, den verksamhet som bedrivs i det objekt som ska skyddas, förhållandena i det objekt som ska skyddas och anläggningarnas kompatibilitet med andra system som eventuellt påverkar anläggningarnas funktion. Anläggningarna ska uppfylla de funktionella krav som gäller anläggningarnas egenskaper, tillförlitligheten hos anläggningarnas funktion, olika anordningars inbördes kompatibilitet och skyddet mot skadliga verkningar. De funktionella kraven gäller också förebyggande av felaktig funktion hos anläggningarna samt behövliga märkningar och skyltar.

Närmare bestämmelser om funktionella krav på brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

6 §

Grundläggande karakterisering av anläggningarna

För den grundläggande karakteriseringen av utförandet av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar ska det utarbetas en redogörelse som innehåller en beskrivning av skyddets omfattning, grunderna för dimensioneringen av anläggningen och andra karakteriseringar utifrån vilka den planerade lösningen kan bedömas uppfylla kraven i 5 §. En redogörelse ska utarbetas också för betydande ändrings- och utbyggnadsarbeten på en anläggning. Som betydande ändrings- och utbyggnadsarbeten betraktas sådana arbeten som kräver bygglov eller något annat godkännande av en myndighet eller som till sin svårighetsgrad eller omfattning annars kan jämföras med installation av en ny anläggning.

Redogörelsen för den grundläggande karakteriseringen av en anläggning ska delges räddningsmyndigheten.

Närmare bestämmelser om innehållet i den redogörelse som ska utarbetas för den grundläggande karakteriseringen får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

7 §

Installationsbevis

För utförandet av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar ska det upprättas ett installationsbevis som innehåller en beskrivning av anläggningens tekniska utförande och av de provningar och andra åtgärder som har vidtagits för att säkerställa funktionsdugligheten. Ett installationsbevis ska också upprättas över utbyggnads-, ändrings- och reparationsarbeten på en anläggning, med undantag för arbeten som ska betraktas som ringa.

I installationsbeviset ska den information och de anvisningar ingå som behövs vid användning och underhåll av anläggningen.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett installationsbevis får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

8 §

Installationsföretags skyldigheter

Ett installationsföretag ska se till att installations- och underhållsarbeten på brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar utförs sakkunnigt och omsorgsfullt i enlighet med god teknisk praxis.

Installationsföretaget ska innan en anläggning tas i bruk försäkra sig om att den uppfyller de krav som föreskrivs i 5 §. Installationsföretaget ska utföra omfattande funktionstester.

Installationsföretaget upprättar ett installationsbevis och överlämnar det tillsammans med bilagor till innehavaren av anläggningen.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

9 §

Förutsättningar som gäller installationsföretag

Ett installationsföretag ska utse minst en ansvarig person, som ska vara verksamhetsutövare eller anställd hos företaget och ha ett i 14 § avsett behörighetsintyg inom området för den installations- och underhållsverksamhet som företaget utövar. Den ansvariga personen ska ha en faktisk möjlighet att sköta sin uppgift.

Installationsföretaget ska utse en ny ansvarig person inom tre månader från det att den ansvariga personen byts ut eller är förhindrad att sköta sin uppgift av någon annan orsak än en kortvarig frånvaro.

Installationsföretaget ska förfoga över de anordningar, redskap och system som installations- och underhållsarbetet förutsätter samt över programvaran för varje anordning.

10 §

Installationsföretags verksamhetsanmälan

Innan ett installationsföretag inleder sin verksamhet ska det med tanke på tillsynen göra en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket. Om anmälan innehåller alla uppgifter som krävs, sänder Säkerhets- och kemikalieverket en bekräftelse av anmälan till företaget, som efter att ha fått bekräftelsen kan inleda verksamheten.

Anmälan ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövaren och den ansvariga personen och om området för den installations- och underhållsverksamhet som ska utövas. I anmälan ska installationsföretaget visa att kraven i 9 § uppfylls. Av anmälan ska det framgå att den ansvariga personen har gett sitt samtycke till uppgiften. Dessutom ska anmälan innehålla de uppgifter som avses i 44 § 2 mom. 1–3 punkten för införande i registret.

Ändringar i de omständigheter som anges i denna paragraf och i andra för verksamheten väsentliga omständigheter ska anmälas till Säkerhets- och kemikalieverket inom en månad från det att ändringen skedde.

11 §

Uppgifter för ansvariga personer vid installationsföretag

Den ansvariga personen vid ett installationsföretag ska se till att

- 1) denna lag följs i installations- och underhållsarbeten,
- 2) anläggningen uppfyller lagens krav i fråga om utförda installations- eller underhållsarbeten,
- 3) de som utför installations- och underhållsarbeten har den kompetens som behövs och har fått introduktion i sina uppgifter.

Den ansvariga personen vid installationsföretaget undertecknar installationsbevisen.

Den ansvariga personen ska känna till kraven för utförandet av anläggningarna och upprätthålla sin yrkesskicklighet.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

12 §

Prov för ansvariga personer vid installationsföretag

Genom ett prov för en ansvarig person vid ett installationsföretag visas det att personen i fråga har de kunskaper och färdigheter som behövs i uppgiften och är förtrogen med de författningar, standarder och anvisningar som hänför sig till konstruktions-, installations- och underhållsarbeten. Provet för den ansvariga personen är ett teoriprov. Provet gäller ett specificerat område av installations- och underhållsverksamheten.

Bestämmelser om ordnandet av prov och om det intyg som utfärdas över provet finns i 52 §.

13 §

Behörighetskrav för ansvariga personer vid installationsföretag

Behörighetskrav för ansvariga personer är

- 1) ett intyg över avlagt prov för ansvariga personer enligt 12 §,
- 2) sammanlagt minst tre års med hänsyn till uppgifterna som ansvarig person tillräckligt omfattande arbetserfarenhet av konstruktions-, installations- eller underhållsarbeten på brandlarmanläggningar eller automatiska släckanläggningar.

14 §

Verifiering av behörigheten för ansvariga personer vid installationsföretag

Behörighet som ansvarig person söks hos Säkerhets- och kemikalieverket. I ansökan ska det specificeras vilket område av installations- och underhållsverksamheten ansökan gäller och visas att kraven i 13 § uppfylls. Dessutom ska ansökan innehålla de uppgifter som avses i 44 § 3 mom. 1 och 2 punkten för införande i registret.

För en person som uppfyller behörighetsvillkoren utfärdar Säkerhets- och kemikalieverket ett behörighetsintyg. Behörighetsintyget gäller tills vidare.

I behörighetsintyget specificeras vilket område av installations- och underhållsverksamheten intyget gäller. Områden är

- 1) installations- och underhållsarbeten på brandlarmanläggningar,
- 2) installations- och underhållsarbeten på sprinkleranläggningar,
- 3) installations- och underhållsarbeten på vattendimsystem,
- 4) installations- och underhållsarbeten på gassläckningsanläggningar,
- 5) installations- och underhållsarbeten på aerosola släckanläggningar,
- 6) installations- och underhållsarbeten på skumsläckanläggningar,
- 7) andra än i 1–6 punkten avsedda områden som kan specificeras.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

15 §

Certifieringsbesiktning av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar

Brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar ska genomgå certifieringsbesiktning innan de tas i bruk. Också betydande ändrings- och utbyggnadsarbeten på anläggningarna ska genomgå certifieringsbesiktning.

I certifieringsbesiktningen ska det genom stickprov eller på något annat lämpligt sätt i tillräcklig mån säkerställas att

- 1) anläggningen uppfyller de föreskrivna kraven för utförandet,
- 2) det har upprättats ett installationsbevis för anläggningen och att anläggningen stämmer överens med beviset,
- 3) installationsföretaget har utfört funktionstester på och besiktningar av anläggningen,
- 4) anläggningen lämpar sig för ändamålet och är funktionsduglig,
- 5) anläggningen ger och förmedlar behövliga larm och meddelanden.

Installationsföretaget ska sörja för certifieringsbesiktningen. Om företaget försummar sin skyldighet eller är förhindrat att fullgöra den, ska innehavaren av anläggningen sörja för besiktningen. Certifieringsbesiktningen utförs av ett besiktningsorgan.

16 §

Periodisk besiktning av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar

Brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar ska genomgå periodisk besiktning med tre års mellanrum. Den första periodiska besiktningen av en ny anläggning ska dock utföras inom 12–18 månader från certifieringsbesiktningen av anläggningen.

I den periodiska besiktningen ska det genom stickprov eller på något annat lämpligt sätt i tillräcklig mån säkerställas att

- 1) anläggningen lämpar sig för ändamålet och är funktionsduglig,
- 2) anläggningens larm och meddelanden är funktionsdugliga,
- 3) ändrings- och reparationsarbeten på anläggningen har utförts av ett installationsföretag och att det finns lämplig dokumentation av arbetena,
- 4) det finns ett uppdaterat service- och underhållsprogram för anläggningen,
- 5) uppgifterna om kontaktpersonen för en till nödcentralen kopplad anläggning är uppdaterade,
- 6) underhållet av anläggningen är tillräckligt för att upprätthålla dess funktionsduglighet.

Innehavaren av anläggningen ska sörja för den periodiska besiktningen av anläggningen. Den periodiska besiktningen utförs av ett besiktningsorgan.

17 §

Allvarliga brister och ny besiktning

Om ett besiktningsorgan vid en certifieringsbesiktning konstaterar allvarliga brister i en anläggning eller om installationen av anläggningen är så halvfärdig att det inte går att försäkra sig om anläggningens funktionsduglighet, ska besiktningsorganet avbryta besiktningen.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

Om ett besiktningsorgan vid en periodisk besiktning konstaterar allvarliga brister som påverkar anläggningens funktionsduglighet, användbarhet eller tillförlitlighet, ska besiktningsorganet förordna att anläggningen ska besiktas på nytt.

Innehavaren av anläggningen ska beställa en ny besiktning inom tre månader från det att det förordnades om en sådan besiktning.

Besiktningsorganet ska underrätta räddningsmyndigheten om allvarliga brister som det upptäckt vid besiktningen och om att det har förordnats om ny besiktning.

18 §

Rätt för innehavare av anläggning att få tillträde till bostad

En innehavare av en anläggning eller dennes representant har rätt att tillsammans med en person som utför besiktning enligt 15–17 § få tillträde till ett utrymme som används för boende av permanent natur, om det är nödvändigt för fullgörande av en skyldighet som anges i de paragraferna. Besöket ska ordnas inom skälig tid och vid en tidpunkt som passar innehavaren av utrymmet, om inte arbetet är brådskande eller av en sådan art att det kräver något annat.

19 §

Besiktningsprotokoll

Ett besiktningsorgan ska till en anläggnings innehavares förfogande upprätta ett besiktningsprotokoll av vilket framgår

- 1) objektets identifieringsuppgifter,
- 2) tidpunkten för den utförda besiktningen och för nästa besiktning,
- 3) besiktningens förlopp och vidtagna besiktningsåtgärder,
- 4) en redogörelse för anläggningens överensstämmelse med bestämmelser och krav,
- 5) upptäckta brister i anläggningen och dess funktionsduglighet.

Innehavaren av anläggningen ska bevara besiktningsprotokollet över certifieringsbesiktningen i minst fem år. Innehavaren ska bevara besiktningsprotokoll över periodiska besiktningar och nya besiktningar samt bevis på att de brister som nämnts i ett protokoll har avhjälpats åtminstone till nästa periodiska besiktning.

Besiktningsorganet ska sända besiktningsprotokollen till räddningsmyndigheten för kännedom. Besiktningsprotokollet över certifieringsbesiktningen ska också sändas till installationsföretaget.

20 §

Besiktningsdekal

När en anläggnings funktionsduglighet har säkerställts vid en besiktning, ska besiktningsorganet på centralen för brandlarmanläggningen eller på motsvarande ställe fästa en besiktningsdekal av vilken besiktningsorganets namn, tidpunkten för besiktningen och tidpunkten för nästa periodiska besiktning framgår.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

21 §

Godkännande av besiktningsorgan

Säkerhets- och kemikalieverket godkänner efter ansökan ett besiktningsorgan att utföra i 15–17 avsedda besiktningar av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar, efter att verket har försäkrat sig om att förutsättningarna för ett godkännande uppfylls.

I beslutet om godkännande bestäms besiktningsorganets behörighetsområde, fastställs arrangemangen i anslutning till tillsynen över organet samt anges vid behov krav, begränsningar och villkor som gäller organets verksamhet och som syftar till att säkerställa att uppgifterna utförs på tillbörligt sätt. Ett beslut kan meddelas för viss tid.

22 §

Förutsättningar för godkännande som besiktningsorgan

Förutsättningar för godkännande som besiktningsorgan är att

- 1) organet är en i Finland registrerad juridisk person eller en del av en sådan,
- 2) organet är opartiskt och oavhängigt i den del av sin verksamhet som omfattar besiktningsuppgifter,
- 3) organet har tillräckligt med yrkeskunnig personal vars opartiskhet och oavhängighet i besiktningsuppgifter har säkerställts,
- 4) organet förfogar över de anordningar, redskap och system som verksamheten förutsätter,
- 5) organet har ett på ett opartiskt sätt bedömt och övervakat system som verksamhetens kvalitet säkerställs med samt ändamålsenliga anvisningar för verksamheten och övervakningen av den,
- 6) organet har ett tillförlitligt och ändamålsenligt förvaltnings- och lagringssystem för dokument som hänför sig till besiktningsorganets uppgifter,
- 7) organet har en ansvarsförsäkring som med hänsyn till verksamhetens art och omfattning är tillräcklig för att ersätta de skador som verksamheten orsakar.

Ett besiktningsorgan ska genom en ackreditering som gjorts av Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet visa att det uppfyller förutsättningarna i 1 mom.

Besiktningsorganet kan lägga ut delåtgärder inom utförandet av sina besiktningsuppgifter på en underleverantör, om underleverantören uppfyller förutsättningarna i 1 mom. Organet ansvarar för det arbete som det lagt ut på en underleverantör. Organet ska hålla de dokument som gäller bedömningen av en underleverantörs behörighet tillgängliga för Säkerhets- och kemikalieverket. Organet ska utan dröjsmål göra en anmälan om en underleverantör som organet anlitar till Säkerhets- och kemikalieverket för anteckning i registret. Anmälan ska innehålla de uppgifter som avses i 44 § 5 mom. 5 punkten.

Besiktningsorganet ska till Säkerhets- och kemikalieverket anmäla alla ändringar som har betydelse med tanke på uppfyllandet av förutsättningarna för godkännande.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

23 §

Utförande av uppgifter som besiktningsorgan

Besiktningsorganen ska utföra besiktningar av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar med yrkesskicklighet och i enlighet med god besiktningspraxis.

Besiktningsorganen ska bevaka utvecklingen av bestämmelser och standarder inom sitt ansvarsområde och samverka med andra besiktningsorgan inom ansvarsområdet för att säkerställa att arbetsmetoderna är tillräckligt enhetliga.

På de anställda hos besiktningsorgan och hos underleverantörer som organen anlitar tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Besiktningsorganen ska årligen lämna Säkerhets- och kemikalieverket en berättelse om sin verksamhet.

3 kap.

Granskning av och service på handbrandsläckare

24 §

Skyldighet att se till att handbrandsläckare granskas

Ägaren eller innehavaren av en handbrandsläckare ska se till att släckaren granskas med två års mellanrum. Om handbrandsläckaren förvaras på ett ställe där den är utsatt för fukt, vibrationer, temperaturväxlingar eller köldgrader, ska granskningen utföras med ett års mellanrum. Granskningen av en handbrandsläckare utförs av ett handbrandsläckarföretag.

Tidpunkten för den första granskningen av en handbrandsläckare beräknas enligt den tidpunkt för tillverkningen som finns angiven på släckaren.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på handbrandsläckare som skaffats för hushållsbruk eller annat motsvarande privat bruk. På granskning av handbrandsläckare i trafikmedel tillämpas detta kapitel, om det inte i någon annan lag finns bestämmelser som avviker från detta.

25 §

Innehållet i granskningen av handbrandsläckare

Vid granskningen av en handbrandsläckare granskas släckarens funktionsduglighet. Vid granskningen säkerställs det att handbrandsläckaren inte har sådana fel eller brister som försämrar dess funktion och att uppgifterna på den bruks- och underhållsanvisning som är fäst på släckaren går att läsa.

Vid granskningen ska handbrandsläckarens egenskaper och särdrag samt de modellspecifika anvisningarna för granskning och service beaktas.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

Närmare bestämmelser om de åtgärder som ska ingå i granskningen av handbrandsläckare och om de omständigheter som ska beaktas vid granskningen får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

26 §

Skyldighet att se till att handbrandsläckare genomgår service

Ägaren eller innehavaren av en handbrandsläckare ska se till att släckaren genomgår service med högst tio års mellanrum, om inte ett kortare mellanrum anges på släckaren. Servicen på en handbrandsläckare utförs av ett handbrandsläckarföretag.

Tidpunkten för den första servicen på handbrandsläckaren beräknas enligt den tidpunkt för tillverkningen som finns angiven på släckaren.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på handbrandsläckare som skaffats för hushållsbruk eller annat motsvarande privat bruk. På service på handbrandsläckare i trafikmedel tillämpas detta kapitel, om det inte i någon annan lag finns bestämmelser som avviker från detta.

27 §

Innehållet i servicen på handbrandsläckare

Vid service på en handbrandsläckare granskas släckaren och genomgår service så att den blir funktionsduglig. Vid servicen töms handbrandsläckaren, behållarens kondition kontrolleras och handbrandsläckarens delar rengörs, repareras eller byts ut. Släckaren sätts ihop och fylls på nytt, och det kontrolleras att den är tät.

Vid servicen ska handbrandsläckarens egenskaper och särdrag samt de modellspecifika anvisningarna för granskning och service beaktas. Vid servicen ska modellspecifika reservdelar och tillbehör som är lämpliga för handbrandsläckaren samt sådana släckmedel och drivmedel som anges i släckarens bruks- och underhållsanvisning användas.

Närmare bestämmelser om de åtgärder som ska ingå i servicen på handbrandsläckare och om de omständigheter som ska beaktas i samband med servicen får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

28 §

Gransknings- och servicedekaler

På en handbrandsläckare som har granskats och är funktionsduglig ska handbrandsläckarföretaget fästa en granskningsdekal av vilken det framgår företagets namn och företags- och organisationsnummer samt tidpunkten för granskningen och, med en månads noggrannhet, tidpunkten för nästa granskning enligt var släckaren är placerad. Granskningsdekalen ska vara lätt att läsa och får inte täcka handbrandsläckarens bruks- och underhållsanvisning eller andra märkningar.

På en handbrandsläckare som har genomgått service ska handbrandsläckarföretaget fästa en granskningsdekal och en servicedekal. Av servicedekalen ska företagets namn och företags- och organisationsnummer samt tidpunkten för servicen framgå. Servicedekalen får inte täcka handbrandsläckarens bruks- och underhållsanvisning eller andra märkningar.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

29 §

Handbrandsläckarföretags skyldigheter

Ett handbrandsläckarföretag ska utföra gransknings- och servicearbeten sakkunnigt och omsorgsfullt i enlighet med god gransknings- och servicepraxis. Gransknings- och servicearbetena ska utföras på ett sätt som garanterar att släckaren är säker och funktionssäker och som inte medför fara för någons hälsa eller egendom eller för miljön.

30 §

Förutsättningar som gäller handbrandsläckarföretag

Ett handbrandsläckarföretag ska utse minst en ansvarig person, som ska vara verksamhetsutövare eller anställd hos företaget och ha ett i 35 § avsett behörighetsintyg. Den ansvariga personen ska ha en faktisk möjlighet att sköta sin uppgift.

Handbrandsläckarföretaget ska utse en ny ansvarig person inom tre månader från det att den ansvariga personen byts ut eller är förhindrad att sköta sin uppgift av någon annan orsak än en kortvarig frånvaro.

Handbrandsläckarföretaget ska förfoga över sådana ändamålsenliga lokaler och arbetsredskap som arbetet förutsätter.

31 §

Handbrandsläckarföretags verksamhetsanmälan

Innan ett handbrandsläckarföretag inleder sin verksamhet ska det med tanke på tillsynen göra en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket. Om anmälan innehåller alla uppgifter som krävs, sänder Säkerhets- och kemikalieverket en bekräftelse av anmälan till handbrandsläckarföretaget, som efter att ha fått bekräftelsen kan inleda verksamheten.

Anmälan ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövaren och den ansvariga personen. I anmälan ska handbrandsläckarföretaget visa att kraven i 30 § uppfylls. Av anmälan ska det framgå att den ansvariga personen har gett sitt samtycke till uppgiften. Dessutom ska anmälan innehålla de uppgifter som avses i 44 § 2 mom. 1 och 2 punkten för införande i registret.

Ändringar i de omständigheter som anges i denna paragraf och i andra för verksamheten väsentliga omständigheter ska anmälas till Säkerhets- och kemikalieverket inom en månad från det att ändringarna skedde.

32 §

Uppgifter för ansvariga personer vid handbrandsläckarföretag

Den ansvariga personen vid ett handbrandsläckarföretag ska se till att

- 1) denna lag följs i gransknings- och servicearbeten,
- 2) de som utför gransknings- och servicearbeten har den kompetens som behövs och har fått introduktion i sina uppgifter.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

Den ansvariga personen ska känna till kraven för gransknings- och servicearbeten på handbrandsläckare och upprätthålla sin yrkesskicklighet.

33 §

Prov för ansvariga personer vid handbrandsläckarföretag

Genom ett prov för en ansvarig person vid ett handbrandsläckarföretag visas det att personen i fråga har de kunskaper och färdigheter som behövs i uppgiften och är förtrogen med de författningar, standarder och anvisningar som hänför sig till gransknings- och servicearbeten på handbrandsläckare. Provet för ansvariga personer omfattar ett teoriprov och ett praktiskt fristående prov.

Bestämmelser om ordnandet av prov och om det intyg som ges över provet finns i 52 §.

34 §

Behörighetskrav för ansvariga personer vid handbrandsläckarföretag

Behörighetskrav för ansvariga personer är

- 1) ett intyg över avlagt prov för ansvariga personer enligt 33 §,
- 2) sammanlagt minst ett års arbetserfarenhet som ger förtrogenhet med gransknings- och servicearbeten på handbrandsläckare.

35 §

Verifiering av behörigheten för ansvariga personer vid handbrandsläckarföretag

Behörighet som ansvarig person söks hos Säkerhets- och kemikalieverket. I ansökan ska det visas att kraven i 34 § uppfylls. Dessutom ska ansökan innehålla de uppgifter som avses i 44 § 3 mom. 1 och 2 punkten för införande i registret.

För en person som uppfyller behörighetsvillkoren utfärdar Säkerhets- och kemikalieverket ett behörighetsintyg. Behörighetsintyget gäller tills vidare.

4 kap.

Krav på produkter

36 §

Allmänna krav på produkter

Produkterna ska vara lämpade för sitt användningsändamål och fungera på behörigt sätt. En produkts konstruktion, utrustning och andra egenskaper ska dessutom vara sådana att produkten kan användas på ett säkert sätt och så att den inte medför fara för någons hälsa eller egendom eller för miljön.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

Bestämmelser om byggprodukters egenskaper finns dessutom i 121 § i bygglagen.

Närmare bestämmelser om sådana egenskaper hos en produkt som hänför sig till säker installation och användning av produkten och om de krav som ställs på produktens funktion och användningssätt får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

37 §

Märkning av produkter samt information och anvisningar om produkterna

En produkt ska ha den märkning och den information som krävs för att produkten ska kunna användas på ett behörigt och säkert sätt. Produkten ska förses med märkning och information som är synlig, lätt läsbar och varaktig. Om det inte är möjligt eller motiverat att förse produkten med märkning eller information på grund av produktens storlek eller form eller av någon annan motsvarande orsak, ska den anges på förpackningen eller i ett åtföljande dokument.

Produkten eller de åtföljande anvisningarna ska innehålla den information som behövs för att produkten ska kunna installeras, användas och underhållas på ett behörigt och säkert sätt.

Produkten ska ha typ-, parti-, serie- eller modellnummer eller någon annan märkning för identifiering av produkten. Produkten ska vara försedd med tillverkarens namn eller annan märkning för att verifiera tillverkaren eller den som släpper ut produkten på marknaden samt med en adress på vilken denne kan kontaktas.

Närmare bestämmelser om den information som hänför sig till installation och användning av produkten samt om innehållet i installations-, bruks- och underhållsanvisningar får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

38 §

Språkkrav

Märkningen av en produkt samt den information och de anvisningar om behörig och säker användning som åtföljer produkten ska finnas på finska och svenska. De ska vara tydliga, begripliga och lättfattliga.

Den tekniska dokumentationen om produktens egenskaper och om visande av överensstämmelse med kraven ska finnas på finska eller svenska. Den dokumentation som ska lämnas till tillsynsmyndigheten kan också vara avfattad på något annat språk som godtas av tillsynsmyndigheten.

39 §

Anordningar och utrustning i skyddsrum

Utöver vad som i 36–38 § föreskrivs om krav på produkter, märkning av produkter samt information och anvisningar om produkter, ska egenskaperna och hållbarheten hos anordningar och utrustning som är avsedda för byggande och utrustning av skyddsrum motsvara de tekniska krav på skyddsrum som föreskrivs i räddningslagen. Att produkterna används i skyddsrum ska beaktas i märkningen, informationen och anvisningarna.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på egenskaperna, funktionerna, användningssättet och hållbarheten i fråga om anordningar och utrustning i skyddsrum, om den information som ska lämnas om produkterna, om innehållet i de installations-, bruks- och underhållsanvisningar som levereras med produkten samt om de märkningar som ska göras på produkterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Produkters överensstämmelse med kraven

En verksamhetsutövare som tillverkar, importerar, släpper ut på marknaden, säljer eller på annat sätt överlåter produkter som avses i denna lag ska försäkra sig om att produkten överensstämmer med kraven.

Tillverkaren ska på det sätt som krävs med avseende på produktens egenskaper

- 1) visa att produkten överensstämmer med kraven,
- 2) samla den tekniska dokumentationen och hålla den tillgänglig för visande av överensstämmelsen med kraven och för tillsynen,
- 3) förse produkten med behövliga märkningar och behövlig information,
- 4) sammanställa bruksanvisningar och andra anvisningar för att levereras med produkten.

Om tillverkaren inte har fullgjort sin skyldighet enligt 2 mom., ankommer skyldigheten på den som första gången släpper ut produkten på marknaden eller överlåter den för användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

5 kap.

Tillsyn

41 §

Tillämpningsområde för bestämmelserna om tillsyn

Detta kapitel tillämpas på tillsynen över efterlevnaden av 2 och 3 kap.

42 §

Styrning av tillsynen

Styrningen av tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag hör till inrikesministeriets uppgifter.

43 §

Tillsynsmyndigheter

Tillsyn över efterlevnaden av lagen utövas av Säkerhets- och kemikalieverket.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

Räddningsmyndigheten utövar tillsyn över att den som innehar brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar iakttar besiktningsskyldigheterna i 15–17 § samt skyldigheten i 24 och 26 § att granska och utföra service på handbrandsläckare. Bestämmelser om räddningsmyndighetens tillsyn finns i räddningslagen.

44 §

Myndighetsregister

Säkerhets- och kemikalieverket för ett register för tillsynen över verksamheten och för säkerställandet av att de som behöver tjänster som avses i 2 och 3 kap. kan försäkra sig om att verksamheten bedrivs på tillbörligt sätt. Säkerhets- och kemikalieverket är personuppgiftsansvarig för det register som avses i denna paragraf.

I registret införs följande uppgifter om installationsföretag och handbrandsläckarföretag:

- 1) firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer, adressen där verksamheten bedrivs samt övriga kontaktuppgifter,
- 2) den ansvariga personens namn, registreringsbeteckning och uppgifter om behörigheten,
- 3) företagets verksamhetsområde,
- 4) registreringsbeteckning,
- 5) påföljder som med stöd av denna lag påförts verksamhetsutövaren och den ansvariga personen.

I registret införs följande uppgifter om i 14 och 35 § avsedda personer som visat sin behörighet:

- 1) namn och personbeteckning,
- 2) uppgifter om behörigheten,
- 3) registreringsbeteckning,
- 4) återkallande av behörighetsintyg.

I registret införs följande uppgifter om i 52 § avsedda intyg över prov för ansvariga personer:

- 1) personens namn och personbeteckning,
- 2) den del av verksamheten som provet gällde,
- 3) datum för utfärdande av intyget.

I registret införs följande uppgifter om besiktningsorgan:

- 1) firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer, adressen där verksamheten bedrivs samt övriga kontaktuppgifter,
- 2) behörighetsområde,
- 3) registreringsbeteckning,
- 4) påföljder som med stöd av denna lag påförts besiktningsorganet,
- 5) namn, firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer, behörighetsområde, adressen där verksamheten bedrivs samt övriga kontaktuppgifter för besiktningsorganets underleverantör.

De i 4 mom. avsedda uppgifter som förts in i registret ska raderas senast fem år efter att uppgiften infördes.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

45 §

Myndighetens offentliga informationstjänst

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får Säkerhets- och kemikalieverket lämna ut uppgifter ur registret via det allmänna datanätet (*offentlig informationstjänst*). I fråga om installationsföretag och handbrandsläckarföretag är dessa uppgifter firma, verksamhetsställets adress, företags- och organisationsnummer, företagets verksamhetsområde, namnet på den ansvariga personen i företaget samt företagets registreringsbeteckning. I fråga om besiktningsorgan är uppgifterna firma, verksamhetsställets adress, företags- och organisationsnummer, organets behörighetsområde samt registreringsbeteckning.

I den offentliga informationstjänsten får uppgifter sökas endast genom enskilda sökningar där sökvillkoret är firma, företags- och organisationsnummer, den kommun där verksamhetsstället är beläget, verksamhetsområdet eller namnet på den ansvariga personen i företaget.

Säkerhets- och kemikalieverket ska omedelbart radera uppgifterna om installationsföretaget, handbrandsläckarföretaget och den ansvariga personen ur den offentliga informationstjänsten, om företaget eller den ansvariga personen har upphört med sin verksamhet eller om Säkerhets- och kemikalieverket har förbjudit företaget eller den ansvariga personen att bedriva verksamhet. Säkerhets- och kemikalieverket ska omedelbart radera uppgifterna om besiktningsorganet ur den offentliga informationstjänsten, om godkännandet har återkallats eller verksamheten har upphört.

46 §

Myndighetens rätt att få information

Säkerhets- och kemikalieverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av verksamhetsutövare och ansvariga personer vid ett installationsföretag eller handbrandsläckarföretag, besiktningsorgan samt innehavare av brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar som berörs av skyldigheterna enligt denna lag få ~~den~~ information som gäller installations-, service- och besiktningsarbeten på brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar samt om service på och granskning av handbrandsläckare och som är nödvändig för tillsynen över efterlevnaden av denna lag ~~samt för att utföra andra uppgifter som anges i denna lag.~~

47 §

Myndighetens rätt att lämna ut sekretessbelagd information

Säkerhets- och kemikalieverket får trots sekretessbestämmelserna lämna ut sådan information som det fått vid tillsynen och som gäller en enskild persons eller en sammanslutnings ekonomiska ställning eller företagshemlighet eller en enskilds personliga förhållanden

1) till åklagaren för åtalsprövning och till polisen och andra förundersökningsmyndigheter för förebyggande eller utredning av brott,

2) till räddningsmyndigheten, kommunens byggnadstillsynsmyndighet samt till arbetarskydds-, miljöskydds- och konsumentskyddsmyndigheterna, om utlämnandet av information är nödvändigt för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter,

Betänkande FvUB 2/2024 rd

3) till behöriga myndigheter i andra stater och till internationella organ, för fullgörande av förpliktelser som grundar sig på Europeiska unionens rättsakter eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland.

48 §

Rätt att företa inspektioner

Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag företa inspektioner och få tillträde till alla lokaler där verksamhet enligt 2 och 3 kap. bedrivs. Vid inspektionerna ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

Tillsynsåtgärderna får dock inte omfatta utrymmen som används för boende av permanent natur.

49 §

Förbud och tvångsmedel

Om ett installationsföretag eller ett handbrandsläckarföretag inte iakttar denna lag eller de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, ska Säkerhets- och kemikalieverket förelägga företaget att avhjälpa bristen inom utsatt tid. Om bristerna eller försummelserna är allvarliga eller upprepade och bristerna eller försummelserna trots föreläggandet inte har avhjälpits, kan Säkerhets- och kemikalieverket förbjuda företagets verksamhet för viss tid eller tills vidare.

Om den ansvariga personen vid ett installationsföretag eller ett handbrandsläckarföretag försummar sin omsorgsplikt enligt 11 eller 32 §, ska Säkerhets- och kemikalieverket förelägga personen att avhjälpa bristerna i verksamheten. Om bristerna eller försummelserna är allvarliga eller upprepade och bristerna eller försummelserna trots föreläggandet inte har avhjälpits, kan Säkerhets- och kemikalieverket förbjuda den ansvariga personens verksamhet för viss tid eller tills vidare eller återkalla den ansvariga personens behörighetsintyg.

Säkerhets- och kemikalieverket ska omedelbart underrätta installationsföretaget eller handbrandsläckarföretaget om ett föreläggande, verksamhetsförbud eller återkallande av behörighetsintyg som verket meddelat företagets ansvariga person.

Om ett installationsföretag utför eller erbjuder arbeten som avses i 8 § eller ett handbrandsläckarföretag utför eller erbjuder arbeten som avses i 29 §, utan att ha gjort en verksamhetsanmälan, kan Säkerhets- och kemikalieverket förbjuda verksamhetsutövaren att fortsätta sin verksamhet.

Om ett besiktningsorgan eller en i 22 § 3 mom. avsedd underleverantör till ett besiktningsorgan handlar i strid med bestämmelser eller föreskrifter eller inte längre uppfyller de förutsättningar som anges i 22 § eller inte iakttar de krav, villkor och begränsningar som har ställts i det beslut som avses i 21 §, ska Säkerhets- och kemikalieverket förelägga besiktningsorganet att avhjälpa bristen inom utsatt tid. Säkerhets- och kemikalieverket ska återkalla sitt godkännande, om besiktningsorganet inte har avhjälpit bristen inom utsatt tid och bristen är väsentlig eller allvarlig.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

50 §

Vite och hot om tvångsutförande

Säkerhets- och kemikalieverket kan förena ett förbud eller föreläggande som det meddelat med stöd av lagen med vite eller med hot om att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

51 §

Handräckning av polisen

Polisen är skyldig att ge Säkerhets- och kemikalieverket handräckning för tillsynen över efterlevnaden av lagen och för verkställigheten av den. Bestämmelser om handräckning av polisen finns i polislagen (872/2011).

6 kap.

Särskilda bestämmelser

52 §

Ordnande av prov för ansvariga personer

Säkerhets- och kemikalieverket sörjer för ordnandet av prov för ansvariga personer. Säkerhets- och kemikalieverket fastställer provens innehåll och sättet de genomförs på samt innehållet i det intyg som utfärdas över ett avlagt prov.

Säkerhets- och kemikalieverket kan ordna proven själv eller ingå avtal om ordnande av proven med någon annan tillräckligt sakkunnig aktör. Som en tillräckligt sakkunnig aktör betraktas ett företag eller en sammanslutning som sköter certifieringen av personer, eller ett annat företag eller en annan sammanslutning vars oberoende verksamhet har säkerställts och som har den yrkeskompetens som behövs för att ordna proven.

I det avtal som ingås om ordnandet av prov ska det ställas villkor för säkerställande av att proven ordnas på behörigt sätt och att bedömningen är enhetlig. I avtalet anges dessutom grunderna för den avgift som tas ut för ett prov samt det sätt på vilket den som ordnar proven ska rapportera till Säkerhets- och kemikalieverket. Verket utövar tillsyn över nivån på proven och bedömningen av dem. Verket ska säga upp avtalet, om den som ordnar provet inte längre uppfyller villkoren i avtalet.

Den som ordnar provet utfärdar ett intyg över ett prov som avlagts med godkänt resultat. Ett intyg över avlagt prov är i kraft i tre år. Uppgifter om utfärdade intyg över prov ska föras in i det register som avses i 44 §. I fråga om en underkänd prestation ska det meddelas ett beslut där grunderna för underkännandet anges.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

53 §

Besiktningsorganets rätt att få information

Besiktningsorganet har rätt att ur nödcentralsdatasystemet få i 17 § 8 punkten i lagen om nödcentralsverksamhet (692/2010) avsedd objektinformation om till nödcentralen kopplade brandlarmanläggningar och automatiska släckanläggningar samt information om testverksamhet och felsituationer på det sätt som överenskommits med Nödcentralsverket. Rätten att få information gäller endast information som är nödvändig för utförande av besiktningar enligt 15–17 § i denna lag.

54 §

Sökande av ändring i beslut av Säkerhets- och kemikalieverket

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Ett beslut får dock verkställas även om besvär har anförts.

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande tillämpas dock viteslagen.

55 §

Sökande av ändring i vissa fall

Omrövning får begäras av ett besiktningsorgans beslut. Omrövning får begäras av bedömningen av den ansvariga personens provprestation och av ett beslut om underkännande som fattats av en i 52 § 2 mom. avsedd tillräckligt sakkunnig aktör. Bestämmelser om begäran om omrövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Ett beslut får dock verkställas även om besvär har anförts.

56 §

Erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats utomlands

Den ansvariga personens behörighet kan visas också med ett behörighetsintyg eller ett motsvarande dokument som har utfärdats i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om de krav som ligger till grund för behörighetsintyget motsvarar vad som föreskrivs i denna lag. Beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats utomlands fattas av Säkerhets- och kemikalieverket med iakttagande av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015).

Betänkande FvUB 2/2024 rd

57 §

Ömsesidigt erkännande

Bestämmelser om utsläppande på marknaden av produkter som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet eller som har sitt ursprung i en stat som är part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som lagligen saluförs i sådana stater finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008.

58 §

Räddningsmyndighetens och byggnadstillsynsmyndighetens anmälningsskyldighet

Räddningsmyndigheten och kommunens byggnadstillsynsmyndighet ska underrätta Säkerhets- och kemikalieverket om missförhållanden som de vid tillsynen eller vid skötseln av sina övriga uppgifter har observerat i de produkter som avses i denna lag eller i besiktningsorganens, installationsföretagens eller handbrandsläckarföretagens verksamhet.

59 §

Avgifter som tas ut för Säkerhets- och kemikalieverkets prestationer

Bestämmelser om de avgifter som tas ut för Säkerhets- och kemikalieverkets prestationer finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

60 §

Tillämpning av lagen inom försvarsmakten

Denna lag tillämpas inte i objekt som ska ges särskilt skydd med tanke på landets försvar.

61 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), nedan *den upphävda lagen*.

Förordningar som utfärdats med stöd av den upphävda lagen eller lagen om de tekniska kraven på anordningar inom räddningsväsendet och brandsäkerheten för produkter (562/1999) upphävs också till den del de har förblivit i kraft med stöd av 112 § 3 mom. 26 punkten i räddningslagen.

Statsrådets förordning om anordningar och utrustning i skyddsrum (409/2011), som utfärdats med stöd av den upphävda lagen, förblir dock i kraft.

Betänkande FvUB 2/2024 rd

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den upphävda lagen, ska hänvisningen anses avse en hänvisning till denna lag.

62 §

Övergångsbestämmelser

Produkter som släppts ut på marknaden före ikraftträdandet av denna lag och för vilka överensstämmelse med kraven har säkerställts i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag får fortsätta att tillhandahållas på marknaden vid ikraftträdandet av denna lag.

Behörighetsintyg för ansvariga personer som är i kraft vid ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft i beviljad omfattning under den tid beslutet om beviljande av behörighet är i kraft. Under denna tid kan behörighetsintyget förnyas till ett behörighetsintyg enligt denna lag genom en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket. Förnyande förutsätter inte att den ansvariga personen avlägger provet på nytt.

Intyg över sådana prov för ansvariga personer som avses i 9 § 2 mom. i den upphävda lagen och som utfärdats under de fem senaste åren är i kraft i tre år från ikraftträdandet av denna lag.

En verksamhetsutövare som med stöd av den upphävda lagen har gjort en anmälan till Säkerhets- och kemikalieverket om installationsföretagets eller handbrandsläckarföretagets verksamhet får fortsätta med sin verksamhet i den tidigare omfattningen.

Ett besiktningsorgan som godkänts med stöd av den upphävda lagen kan utan särskilt godkännande fortsätta som sådant besiktningsorgan som avses i denna lag på de villkor som nämns i beslutet om godkännande.

Om intervallen mellan periodiska besiktningar av en brandlarmanläggning eller en automatisk släckanläggning blir kortare med anledning av denna lag, kan följande periodiska besiktning utföras med iakttagande av den besiktningsintervall som antecknats i besiktningsprotokollet i samband med besiktningen.

Intervallen för den första periodiska besiktningen av nya anläggningar enligt 16 § tillämpas efter den certifieringsbesiktning enligt 15 § som utförs efter ikraftträdandet av lagen.

På ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 558/2023, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för följande lagar, om inte något annat föreskrivs i de lagar som nämns:

- 1) hiss säkerhetslagen (1134/2016),
- 2) lagen om mätinstrument (707/2011),
- 3) lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015),
- 4) lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016),
- 5) lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016),
- 6) elsäkerhetslagen (1135/2016),
- 7) lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016),
- 8) lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018),
- 9) gasanordningslagen (502/2018),
- 10) strålsäkerhetslagen (859/2018),
- 11) luftfartslagen (864/2014),
- 12) lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020),
- 13) fordonslagen (82/2021),
- 14) avfallslagen (646/2011),
- 15) miljöskyddslagen (527/2014),
- 16) lagen om EU-miljömärke (832/2014),
- 17) lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015),
- 18) lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014),
- 19) lagen om marin utrustning (1503/2011),
- 20) lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008),
- 21) lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013),
- 22) kemikalielagen (599/2013),
- 23) lagen om kosmetiska produkter (492/2013),
- 24) tobakslagen (549/2016),

Betänkande FvUB 2/2024 rd

- 25) lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (265/2022),
 - 26) lagen om gödselmedel (711/2022),
 - 27) hälsoskyddslagen (763/1994),
 - 28) lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter (102/2023),
 - 29) lagen om leksakers säkerhet (1154/2011),
 - 30) lagen om transport av farliga ämnen (541/2023),
 - 31) lagen om vissa brandskyddsanordningar (/).
-

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 74 och 93 § i räddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i räddningslagen (379/2011) 74 § 2 mom. och 93 § 1 mom., av dem 93 § 1 mom. sådant det lyder i lag 436/2023, som följer:

74 §

Hur skyddsrum ska inrättas

Bestämmelser om de krav som ställs på anordningar och produkter som används vid inrättande och utrustning av skyddsrum, märkning av anordningarna samt information och anvisningar som ska levereras tillsammans med anordningarna finns i lagen om vissa brandskyddsanordningar (/).

93 §

Övervakningsregister

För tillsynsuppgiften enligt 78 § i anknytning till säkerheten i byggnader och andra objekt och för inspektion av beredskapen enligt 84 § för räddningsverket ett övervakningsregister. I registret får föras in uppgifter enligt 8, 15, 16, 19, 21, 42, 62 och 90 § som fåtts för tillsyn. I registret får

Betänkande FvUB 2/2024 rd

dessutom föras in uppgifter som avses i 89 § med undantag av uppgifter som avses i 89 § 3 mom. 1 punkten samt uppgift om det yrke som avses i 89 § 2 mom. 2 punkten underpunkt e. I övervakningsregistret får också föras in uppgifter enligt 80 § 4 mom. som antecknats i det protokoll som ska föras vid brandsyn och sådana uppgifter om beredskapsarrangemang som fås vid inspektion av beredskapen enligt 84 §. I övervakningsregistret får föras in externa räddningsplaner som avses i 48 §, de utlåtanden som avses i 81 a § 2 mom., uppgifter som lämnats till räddningsmyndigheten i enlighet med 6, 17 och 19 § i lagen om vissa brandskyddsanordningar och anmälningar till räddningsmyndigheterna och av dem beviljade tillstånd som gäller tillsynsobjekt samt uppgifter om inspektioner av tillsynsobjekten enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 8.3.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
vice ordförande Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Mari Kaunistola saml
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Laura Meriluoto vänst
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd
medlem Eemeli Peltonen sd
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Paula Werning sd
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Helopuro.